

แนวทางการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ตามหลักสัปปุริสธรรม 7
ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 6
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

GUIDELINES FOR IMPLEMENTING RECESSION REVIVAL MEASURES ACCORDING
TO THE 7 PRINCIPLES OF SAPPURISADHAMMA OF SCHOOLS IN THE
EDUCATIONAL EFFICIENCY PROMOTION NETWORK GROUP 6 UNDER THE
OFFICE OF PATHUM THANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 1

^[1]พงษ์ศักดิ์ มากสูงเนิน Pongsak Maksungnoen ^[2]เกษม แสงนนท์ Kasem Sangnont
^[3]เผด็จ จงสกุลศิริ Padet Jongsakulsiri

^[1] ^[2] ^[3]มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
Corresponding Author E-mail: Pongsak_Maksungnoen@hotmail.com

Article Received: December 02, 2024. Revised: December 26, 2024. Accepted: December 27, 2024.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน 2) เพื่อศึกษาวิธีการพัฒนามาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนามาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีโดยการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 180 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความต้องการจำเป็น และเชิงคุณภาพใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 5 คน สถิติที่ใช้เป็นแบบวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการจำเป็นของมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน ที่มีความต้องการจำเป็นอยู่อันดับที่ 1 คือ ออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน อันดับที่ 2 คือ สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต อันดับที่ 3 คือ สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อันดับที่ 4 คือ จัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ และอันดับที่ 5 คือ เสริมพลังพัฒนาครู และผู้บริหารสถานศึกษา ตามลำดับ 2) วิธีการพัฒนามาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 เป็นการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ได้แก่ การรู้หลักการ (อัมมัญญตา) การรู้ความมุ่งหมาย (อัตถัญญตา) การรู้จักตน (อัตตัญญตา) การรู้จักประมาณ (มัตตัญญตา) การรู้จักเวลา (กาลัญญตา) การรู้จักชุมชน (ปริสัญญตา) การรู้จักบุคคล (ปุคคลัญญตา) เพื่อพัฒนาโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 6 และ 3) แนวทางการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ประกอบด้วย การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่เพื่อตอบสนองความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน โดยการสืบหาสาเหตุด้านต่างๆ (รู้หลักการ) การสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ ครูและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี (รู้ความมุ่งหมาย) การสร้างสวัสดิการและความปลอดภัยในสถานศึกษาให้มีคุณภาพเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่น

ให้กับผู้ปกครอง (รู้จักตน) การยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการอุปกรณ์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของโรงเรียน (รู้จักประมาณ) การพัฒนาคลังสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิด ทันสมัย สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว (รู้จักเวลา) การส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ที่ชุมชนมีส่วนร่วม ระหว่างผู้ปกครอง หน่วยงาน และโรงเรียน และ หน่วยงานการศึกษาอื่นๆ (รู้จักชุมชน) การที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็น Super Coach ในการจัดการเรียนรู้ พัฒนาครูให้เป็นโค้ชหรือผู้อำนวยการอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และสร้างนวัตกรรมในการสอนร่วมกัน (รู้จักบุคคล)

คำสำคัญ: มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้, หลักสัปปุริสธรรม 7, โรงเรียน, การจัดการศึกษา

ABSTRACT

This research aims to 1) study the needs of school learning regression recovery measures, 2) study the development method of learning regression recovery measures based on the 7 Sappurisa-dhamma principles (qualities of a good man), and 3) propose guidelines for the development of learning regression recovery measures based on the 7 Sappurisa-dhamma principles (qualities of a good man). This research is a mixed-methods research using a quantitative questionnaire with a sample of 180 people. The data were analyzed using research statistics, including mean, standard deviation, and needs. The qualitative research used an interview with 5 key informants. The statistics used were content analysis. The research results found that 1) the needs of the school learning regression recovery measures ranked first as: designing a new learning management process that responded to the changing context and needs of learners; second as: creating positive attitudes toward learning and good physical and mental health of learners; third as: creating effective participation in learning management among educational institutions, teachers, parents, communities, and all relevant sectors; fourth as: providing welfare, safety, and building morale and encouragement; and fifth as: empowering teachers and the school administrators, respectively. 2) The method of developing the learning regression recovery measure based on the 7 Sappurisa-dhamma principles was the implementation of the learning regression recovery measure based on the 7 Sappurisa-dhamma principles, namely, knowing the principle (Dhammaññūtā), knowing the purpose (Atthaññūtā), knowing oneself (Atthaññūtā), knowing the amount (Mattaññūtā), knowing the time (Kālaññūtā), knowing the community (Parisaññūtā), and knowing people (Puggalaññūtā) in order to develop the schools in the education efficiency promotion network group 6, and 3) The implementation guidelines for the learning regression recovery measure based on the 7 Sappurisa-dhamma principles consisted of designing a new learning management process to respond to the changes and needs of the learners by investigating the various causes (knowing the principles), creating a good attitude towards learning and good health of the learners in the learning management, having good interaction between teachers and learners (knowing the purpose), creating quality welfare and safety in the educational institution to increase the confidence of the parents (knowing oneself),

elevating the learning management by using technology systematically and efficiently, and applying the sufficiency economy philosophy in the management of equipment and the school internet network (know the approximation), developing a digital media repository for open, modern learning that could access information quickly (know the proper time), promoting learning activities in which the community participated, between parents, agencies, schools, and other educational agencies (know the community), having school administrators act as Super Coaches in organizing learning, developing teachers to be coaches or learning facilitators, and creating innovations in teaching together (know the people).

Keywords: Learning Regression Recovery Measures, Seven Principles of Sappurisa-Dhamma, School, Educational Management

---

บทนำ

สืบเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างต่อเนื่องทั่วโลกตั้งแต่ปลายปี พุทธศักราช 2562 ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ทั้งด้านสาธารณสุข ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และโดยเฉพาะด้านการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาจำเป็นต้องปิดการเรียนการสอน บางพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดอย่างรุนแรงนั้น สถานศึกษาต้องปิดอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปีการศึกษา ส่งผลให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องปรับตัว ปรับบทบาท และปรับรูปแบบวิธีการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการเพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูผู้สอนจำเป็นต้องเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ใหม่ คือการเรียนการสอนผ่านทีวี (ON-AIR) ผ่านระบบดาวเทียม KU-BAND (จานทิบ) ช่อง 186 - 200 ระบบเคเบิลทีวี (Cable TV) และระบบ IPTV การเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต (ONLINE) ผ่านทางระบบ Video Conference ระบบอินเทอร์เน็ตของโรงเรียน การเรียนการสอนแบบ ON - DEMAND ผ่านทางเว็บไซต์ DLTV (อัมพร พิณสา, 2566) ส่งผลให้เกิดการปรับรูปแบบและวิธีการเรียนรู้พฤติกรรมกรเรียนรู้ของผู้เรียน อีกทั้งเทคโนโลยีจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาการศึกษาของประเทศในระยะยาว โดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาโดยรวม เมื่อเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาโดยรวมก่อนที่จะเกิดวิกฤติการณ์ทำให้เห็นจุดอ่อนที่ชัดเจนของระบบการศึกษาไทยในการรองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพทั้งทางด้านทักษะ และความสามารถด้านภาษา ได้แก่ การพูด การเขียน ความคล่องแคล่วในการอ่าน และความเข้าใจในการอ่าน รวมถึงไปถึงทักษะคณิตศาสตร์และทักษะด้านสังคมและอารมณ์

ด้วยเหตุนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้จัดทำมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ อันประกอบไปด้วย 7 มาตรการ ได้แก่ 1) ออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน 2) เสริมพลังพัฒนาครู และผู้บริหารสถานศึกษา 3) สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง 4) พัฒนาค้นสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิด และเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา 5) สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกาย และสุขภาพจิต 6) ยกกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ 7) จัดสวัสดิการความปลอดภัยและสร้างขวัญและกำลังใจเพื่อเป็นแนวทางในการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้

ภายหลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างเป็นทางการและมีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2565)

การดำรงชีวิตของมนุษย์ควรอาศัยหลักทางธรรมและการมีเหตุผลในการดำเนินชีวิตตลอดจนประกอบสัมมาอาชีพะ ในทางสุจริต คือทางกาย วาจาและใจ พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรมกล่าวว่า สัปปุริสธรรม 7 หมายถึง ธรรมของสัตบุรุษ ธรรมที่ทำให้เป็นสัตบุรุษ ธรรมที่เป็นข้อปฏิบัติของคนดี ประกอบไปด้วย 1) ธัมมัญญตา (รู้เหตุ) 2) อตถัญญตา (รู้ผล) 3) มัตตัญญตา (รู้ตน) 4) มัตตัญญตา (รู้ประมาณ) 5) กาลัญญตา (รู้กาล) 6) ปริสัจญตา (รู้สังคม) 7) ปุคคัลโปริญญตา (รู้บุคคล) เป็นกุศลธรรมที่ทำให้บุคคลเป็นคนดี เป็นหลักธรรมของคนดีบุคคลที่มีคุณธรรมประจำใจ โดยยึดเอาหลักสัปปุริสธรรมเป็นหลักในการดำเนินชีวิตบุคคลที่ยึดเอาหลักสัปปุริสธรรม เป็นธรรมประจำใจยังได้ชื่อว่าเป็นผู้ดีเพราะเป็นผู้จักเหตุรู้จักผล รู้จักตนรู้จักประมาณ รู้จักกาล รู้จักชุมชน รู้จักบุคคล โดยเฉพาะผู้ที่ทำหน้าที่ปกครองคนอื่น จะสามารถบริหารงานได้อย่างราบรื่น มีบทบาทในการทำงานกับชุมชนและมีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือมีฐานะดีจึงมีเวลาเสียสละเอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่และเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถทำให้คนรัก ศรัทธา และเชื่อถือด้วยความจริงใจมีสัมพันธภาพอันดี หลักสัปปุริสธรรมจึงมีคุณค่าสำคัญในการนำมาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างเสริมประสิทธิภาพในการทำงาน และเกิดประสิทธิผลกับงานและองค์กร (พระพรหมคุณาพร (ป. อ. ปยุตโต), 2546)

ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาการดำเนินการตามมาตรการการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ รวมไปถึงความต้องการจำเป็นของมาตรการการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การเสนอแนวทางการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 6 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

2. เพื่อศึกษาวิธีการพัฒนามาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

3. เพื่อเสนอแนวทางการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและคณะครูของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 6 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

เขต 1, 2566) ทั้งหมด 11 โรงเรียน จำนวน 338 คน และมีการกำหนดขนาดตัวอย่างได้ใช้หลักเกณฑ์พิจารณาโดยใช้สูตรคำนวณของ Krejcie & Morgan (1970) ได้ขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจเท่ากับ 180 คน

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 6 โดยเลือกแบบเจาะจงจำนวน 5 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถาม โดยมีการสร้างแบบสอบถามดังนี้ 1) ศึกษาตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือวิจัย 3) กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือวิจัย โดยขอคำชี้แนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 4) สร้างเครื่องมือวิจัย 5) ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เรียบร้อยแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาความเหมาะสมของภาษาและเนื้อหาวิจัยจากนั้นนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาที่ต้องการวิจัย (Item-Objective Congruence Index IOC) และเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องได้ค่า IOC = 0.5 ขึ้นไป และตรวจสอบความถูกต้องในการใช้ภาษา ความครอบคลุมในเนื้อหาและรูปแบบการพิมพ์ 6) แบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่เป้าหมาย (Try Out) จำนวน 30 ชุด เพื่อค่า Cronbach's Alpha ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ซึ่งกำหนดค่าที่ยอมรับได้ไว้ที่ 0.91 7) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัย

3.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview Form) เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างเพื่อศึกษาวิธีการพัฒนามาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความต้องการจำเป็น (PNImodified)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาตามวิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย และเขียนเรียงเรียงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของการพัฒนาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ความต้องการจำเป็นของมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่ เป็นความต้องการจำเป็นอันดับที่ 1 คือ ออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน อันดับที่ 2 คือ สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาพที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต อันดับที่ 3 คือ สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อันดับที่ 4 คือ จัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ และอันดับที่ 5 คือ เสริมพลังพัฒนาครู และผู้บริหารสถานศึกษา ตามลำดับ ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับความคิดเห็นและดัชนีความต้องการจำเป็นของมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวม

มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	PNI modified	อันดับ
1. ออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน	3.44	0.56	มาก	4.73	0.44	มากที่สุด	0.374	1
2. เสริมพลังพัฒนาครู และผู้บริหารสถานศึกษา	3.48	0.56	มาก	4.70	0.46	มากที่สุด	0.349	5
3. สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	3.40	0.55	มาก	4.63	0.48	มากที่สุด	0.363	3
4. พัฒนาลังสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิด และเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา	3.46	0.65	มาก	4.64	0.48	มากที่สุด	0.341	7
5. จัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ	3.40	0.55	มาก	4.61	0.49	มากที่สุด	0.355	4
5. ยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ	3.43	0.56	มาก	4.61	0.49	มากที่สุด	0.344	6
6. สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต	3.44	0.56	มาก	4.71	0.46	มากที่สุด	0.370	2
ภาพรวม	3.47	0.56	มาก	4.66	0.47	มากที่สุด	0.356	

2. วิธีการพัฒนามาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ได้แก่ การรู้หลักการ (อัมมัญญตา) การรู้ความมุ่งหมาย (อัตถัญญตา) การรู้จักตน (อัตตัญญตา) การรู้จัก

ประมาณ (มัตตัญญา) การรู้จักเวลา (กาลัญญา) การรู้จักชุมชน (ปริสัญญญา) การรู้จักบุคคล (บุคคลัญญา) เพื่อพัฒนาโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 6 สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านการรู้หลักการ ได้แก่ การศึกษาองค์ความรู้ หลักการและสาเหตุของภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ โดยการสืบหาสาเหตุปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับการเรียนรู้ของผู้เรียน บริบทโดยรอบ โดยอาศัยการสังเกตของคณะครู แล้วนำปัญหานั้นมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์เป็นแนวทางในการดำเนินการร่วมกัน ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านครู ด้านผู้เรียน ด้านการให้ความช่วยเหลือของชุมชน ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลผู้เรียน ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียนและบริบทของโรงเรียน การปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ อำนวยการจัดการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับผู้เรียน และอำนวยความสะดวกในการสอนของครูเพื่อให้ได้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม มีการจัดตั้งคณะกรรมการวิเคราะห์สภาพปัญหา มีหน้าที่ในการศึกษาปัญหาด้านผู้เรียน โดยให้สำรวจสภาพปัญหาเกี่ยวกับทักษะ สมรรถนะและ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ แนวทางการการสนับสนุนทางสังคม จากครูและผู้ปกครอง วิเคราะห์และสังเคราะห์กระบวนการแก้ปัญหาการถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยครูผู้สอนจะต้องวิเคราะห์สภาพปัญหาของผู้เรียนในรายวิชาที่ตนเองสอน

2.2 ด้านการรู้ความมุ่งหมาย ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจนในการแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ว่าผู้เรียนจะต้องมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีในการเรียนรู้ผู้เรียนมีสัมฤทธิ์ผลที่พัฒนาสูงขึ้น และทัศนคติที่ดีในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ผลกระทบของภาวะถดถอยทางการเรียนรู้กระทบกับผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอนอย่างไร เพื่อจุดประกายความคิดหาแนวทางในการแก้ไข กำหนดเป้าหมาย และทิศทางให้ชัดเจน ในการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาพที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต เพื่อให้ผู้เรียนกลับเข้าสู่ห้องเรียนและการเรียนรู้ได้อย่างสมบูรณ์ เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีในการเรียนรู้ มีทัศนคติที่ดีในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่พัฒนาสูงขึ้น ครูและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ส่งเสริมการเรียนรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีให้แก่ผู้เรียน เพื่อชี้แจงกรอบแนวทางการดำเนินงาน สร้างความตระหนักและความเข้าใจในเป้าหมายร่วมกัน ในส่วนของการปฏิบัติการในชั้นเรียน

2.3 ด้านการรู้จักตน ได้แก่ การเสริมสร้างระบบและกลไกการดูแลความปลอดภัยของโรงเรียนให้แก่ผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองนักเรียน รู้จักว่าโรงเรียนหรือสถานศึกษานั้น มีความพร้อมในด้านใดบ้าง และจะต้องปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้าง เพื่อเป็นการวิเคราะห์ในองค์รวมว่า ข้อจำกัดของโรงเรียน หรือสถานศึกษามีอย่างไรบ้าง เช่น ความปลอดภัยในสถานศึกษา สภาพแวดล้อมทางกายภาพ อาคารสถานที่ เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการพัฒนา ครู และผู้เรียน ทำความเข้าใจภายในโรงเรียนถึงข้อจำกัด ความสามารถ จุดอ่อน จุดแข็ง โดยใช้กระบวนการ swot analysis เพื่อให้มีความเข้าใจในโรงเรียนอย่างแท้จริง จึงจะสามารถจัดสวัสดิการ จัดการเกี่ยวกับความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูกับนักเรียนได้ เสริมสร้างระบบและกลไกการดูแลความปลอดภัยของสถานศึกษาให้แก่ผู้เรียนอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ใช้องค์ความรู้เรื่องความปลอดภัยบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองนักเรียน การยกย่องเชิดชูแก่คุณครูที่ทุ่มเทเสียสละอุทิศตนเพื่อการจัดการเรียนการสอน

2.4 ด้านการรู้จักประมาณ ได้แก่ การดำเนินการจัดสรรอินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์ในการติดตั้งอินเทอร์เน็ต ตลอดจนอุปกรณ์ในการศึกษาทางไกลอย่างพอเพียงและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน รู้จัก

ความพอดีในด้านต่างๆอย่างเหมาะสม นั่นก็คือการบริหารงานทั้ง 4 ฝ่าย คือฝ่ายงบประมาณ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายบริหารทั่วไป และฝ่ายบริหารบุคคล ให้ตั้งอยู่บนความพอเพียง และยุติธรรม การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาร่วมบูรณาการด้วย ไม่ว่าจะเป็นการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์สำหรับติดตั้งอย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อผู้เรียน พัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน และครูผู้สอน กำกับการดำเนินงาน ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจคณะทำงาน เสริมแรงในรูปแบบต่างๆ คณะกรรมการด้านงบประมาณ มีหน้าที่ควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่โปร่งใสและยุติธรรม

2.5 ด้านการรู้จักเวลา ได้แก่ การพัฒนาคลังสื่อดิจิทัลในโรงเรียนให้ทันสมัยและทันเหตุการณ์ การเปลี่ยนแปลงต่างๆ อยู่ตลอดเวลา ทำงานต่างๆด้วยความตรงต่อเวลา ทันเหตุการณ์ รู้จักการวางแผนการบริหารจัดการเวลาเพื่อให้งานต่างๆ ในการช่วยเหลือผู้เรียนที่อยู่ในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้พัฒนาคลังสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิด และเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ให้ทันสมัยทันเหตุการณ์อยู่เสมอ รวมไปถึงการสื่อสารในระบบออนไลน์กับผู้ปกครองเพื่อกำกับติดตามพฤติกรรมของผู้เรียนร่วมกับผู้ปกครอง บูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นและสำคัญ ตลอดจนสามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศได้อย่างรวดเร็วมีการวางแผนการใช้เวลาให้เหมาะสมกับการพัฒนาสื่อดิจิทัลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ทำให้ครูมีความสุขกับการพัฒนาสื่อการสอน และทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพให้บริการสื่อและเทคโนโลยีเพื่อให้การดำเนินงานสะดวกราบรื่น กำหนดช่วงระยะเวลาของการประเมินและรายงานเป็นระยะ เพื่อการแก้ปัญหาและการพัฒนางานให้ทันการณ์ ประชุมคณะกรรมการในแต่ละด้านอย่างน้อย 3 ครั้ง

2.6 ด้านการรู้จักชุมชน ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ชุมชนมีส่วนร่วม เพื่อใช้เครือข่ายของผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ วางแผนความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง หน่วยงานต่างๆ และโรงเรียน โดยการสร้างเครือข่ายการฟื้นฟูการศึกษาโดยอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานการศึกษาอื่นๆ รวมไปถึงการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน และทำความเข้าใจในวัฒนธรรมประเพณีภายในชุมชนให้เข้าใจและ เข้าถึงอย่างถ่องแท้ สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันแก้ไขปัญหา จัดทำแผนการจัดการแก้ปัญหาเชิงรุกเน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยใช้กระบวนการของชุมชนวิชาชีพ PLC จัดกิจกรรมตามแผน ครูคอยอำนวยความสะดวก เสริมแรง ประสานความร่วมมือวิธีการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนกับชุมชนอย่างใกล้ชิด ครูร่วมถอดบทเรียนการแก้ปัญหาเพื่อแลกเปลี่ยน และกลับไปปรับปรุงรูปแบบกิจกรรมเพื่อพัฒนารูปแบบในครั้งถัดไป ประสานงานผู้ปกครอง ดำเนินการประชุมสร้างความเข้าใจ และหาจุดร่วมในการพัฒนาผู้เรียน ให้ผู้ปกครองรับรู้ถึงระดับสภาพปัญหาของผู้เรียน มีความตระหนักรู้และร่วมรับผิดชอบกับการแก้ปัญหาาร่วมกัน ประสานขอความร่วมมือกับผู้ปกครอง ติดต่อสอบถามข้อมูลพัฒนาการของผู้เรียน

2.7 ด้านการรู้จักบุคคล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็น Super Coach ในการจัดการเรียนรู้ ด้วยการส่งเสริมการพัฒนาครูให้เป็นโค้ชหรือผู้อำนวยการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้คนให้ถูกกับงาน ให้ตรงกับความสามารถที่เขามีจัดครูให้ทำการสอนตรงวิชาเอก หรือวิชาที่ตนเองมีความถนัด ร่วมกันสร้างนวัตกรรมการสอน ตลอดจนพัฒนาเทคนิคการสอนและสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของครู รู้จักความแตกต่างของครู ในด้านความสามารถ วิชาเอก หรือวิชาที่ครูผู้สอนถนัด ให้ได้จัดการเรียนการสอนในสิ่งที่ครูมีความสามารถสอนในวิชานั้นๆ เป็นการเสริมพลังพัฒนาครู และผู้บริหารสถานศึกษาเป็น Super Coach ในการช่วยครูจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารควบคุมการดำเนินงานของคณะทำงานด้านต่าง ๆ คอยอำนวยความสะดวก

ตัดสินใจ สั่งการ ในเรื่องที่ได้รับผิดชอบไม่สามารถตัดสินใจเองได้ คณะกรรมการนิเทศกำกับติดตามตรวจสอบ การดำเนินงาน คอยให้กำลังใจเสริมแรง แนะนำวิธีการ ส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นแบบอย่างหรือต้นแบบในการ แก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพ ตามความถนัดและความสามารถของครู

3. แนวทางการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ตามหลัก สัปปุริสธรรม 7 ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีดังนี้

3.1 ด้านการรู้หลักการ (อัมมัญญา) ควรมีกระบวนการในการสืบหาสาเหตุของภาวะถดถอย ทางการเรียนรู้ ในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้าน การวัดและประเมินผลผู้เรียน ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการศึกษาหาความรู้ และพัฒนาองค์ความรู้ด้านวิธีการสอน นวัตกรรมและสมรรถนะด้านเทคโนโลยี มีการ พัฒนาองค์ความรู้ด้านมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ มีการปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้อง กับมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ผู้บริหารเป็นกลไกสำคัญในการช่วยอำนวยความสะดวกการจัดการเรียนรู้ ให้ เหมาะสมกับผู้เรียน และอำนวยความสะดวกในการสอนของครูเพื่อให้ได้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่ เหมาะสม

3.2 ด้านการรู้ความมุ่งหมาย (อัตถัญญา) ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีในการ เรียนรู้ มีทัศนคติที่ดีในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต เป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้และ ส่งผลให้นักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลที่พัฒนาสูงขึ้น ครูและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มี การส่งเสริมการเรียนรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีให้แก่ผู้เรียน

3.3 ด้านการรู้จักตน (อัตตัญญา) ยกย่องเชิดชูแก่คุณครูที่ทุ่มเทเสียสละ อุทิศตนเพื่อการ จัดการเรียนการสอน เสริมสร้างระบบและกลไกการดูแลความปลอดภัยของสถานศึกษาให้แก่ผู้เรียนอย่างมี คุณภาพและได้มาตรฐาน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองนักเรียน มีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาย่างเหมาะสม ครูเป็น แบบอย่างที่ดีด้านระเบียบวินัยกับนักเรียน เช่น การตรงต่อเวลา การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน การพูดจาให้เหมาะสม เป็นต้น ใช้อองค์ความรู้เรื่องความปลอดภัยบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน

3.4 ด้านการรู้จักประมาณ (มัตตัญญา) มีการดำเนินการจัดสรรอินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์ใน การติดตั้งอินเทอร์เน็ต ตลอดจนอุปกรณ์ในการศึกษาทางไกลอย่างพอเพียงและเหมาะสมกับโรงเรียนมีการ พัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน และครูผู้สอนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงมาใช้บูรณาการในการบริหารจัดการอุปกรณ์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนนักเรียนตระหนัก ในคุณค่าของอินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์อันเป็นสมบัติของส่วนรวมภายในโรงเรียนครูและนักเรียนตระหนักใน การประหยัดพลังงาน

3.5 ด้านการรู้จักเวลา (กาลัญญา) พัฒนาคัลังสื่อดิจิทัลกลางให้ทันสมัยและทันเหตุการณ์ การเปลี่ยนแปลงต่างๆอยู่เสมอ เลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนบูรณาการเชื่อมโยง ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็น และสำคัญ ตลอดจนสามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศได้อย่างรวดเร็วมีการวาง แผนการใช้เวลาให้เหมาะสมกับการพัฒนาสื่อดิจิทัลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อีก ครูมีความสุขกับการพัฒนาสื่อการ สอน และทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

3.6 ด้านการรู้จักชุมชน (ปริสัญญา) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ชุมชนมีส่วนร่วม วางแผนความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง หน่วยงานต่างๆ และโรงเรียน สร้างเครือข่ายการฟื้นฟูการศึกษาโดย

อาศัยความร่วมมือจากสถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานการศึกษาอื่นๆ ผู้บริหารและครูมีการวางตัวและมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ผู้บริหารและครูมีความเข้าใจในวัฒนธรรมประเพณีในชุมชน

3.7 ด้านการรู้จักบุคคล (บุคคลัญญา) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็น Super Coach ในการจัดการเรียนรู้ ครูทำการสอนตรงวิชาเอก มีการพัฒนาครูให้เป็นโค้ชหรือผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาเทคนิคการสอนและสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของครู และร่วมกันสร้างนวัตกรรมการสอน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การศึกษาความต้องการจำเป็นของมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน ที่มีความต้องการจำเป็นอยู่อันดับที่ 1 คือ ออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน อันดับที่ 2 คือ สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต อันดับที่ 3 คือ สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อันดับที่ 4 คือ จัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ และอันดับที่ 5 คือ เสริมพลังพัฒนาครู และผู้บริหารสถานศึกษา ตามลำดับ ผลการวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นถึงความท้าทายที่โรงเรียนเผชิญในการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งเกิดจากปัจจัยหลายประการทั้งปัจจัยภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นอยู่อันดับที่ 1 คือ ออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน อาจเป็นเพราะการเรียนการสอนแบบเดิมอาจไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในยุคปัจจุบันได้อย่างเพียงพอ ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งด้านความรู้ ทักษะ และความสนใจ จึงจำเป็นต้องมีการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและยืดหยุ่น ดังนั้น ควรมีการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของเก็จกนก เอื้อวงศ์ และคณะ (2564) ที่ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ใช้ในสถานการณ์โควิด-19 มี 2 แบบ คือ 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่ใช้ในสถานการณ์โควิด - 19 ในช่วงก่อนเปิดภาคเรียน มี 3 รูปแบบหลัก คือ การเยี่ยมบ้าน มีเอกสาร ใบงาน และให้คำแนะนำ(On hand) การจัดการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ (Online) และการจัดการเรียนรู้ผ่านโทรทัศน์ (On-air) ซึ่งส่วนใหญ่ใช้การเยี่ยมบ้านเป็นหลัก โดยผสมผสานกับรูปแบบอื่น ๆ เช่น รูปแบบการเยี่ยมบ้านกับการจัดการเรียนรู้ผ่านโทรทัศน์ การเยี่ยมบ้านกับการจัดการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ เป็นต้น โดยสถานศึกษาส่วนใหญ่มีการดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตร/จัดทำโครงสร้างหลักสูตรให้เหมาะสม การปรับแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดลำดับความสำคัญของเนื้อหาให้เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ การเชื่อมโยงเนื้อหาให้เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ การนิเทศ กำกับติดตามการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ มีการชี้แจงนโยบายให้ครูรับทราบ มีการอบรมครูเกี่ยวกับการใช้สื่อ เทคโนโลยี และการสำรวจความพร้อมของนักเรียน การปรับเนื้อหา/กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีการใช้ใบความรู้/ใบงานประกอบการเรียนรู้ และสอนเสริมให้กับผู้เรียน กรณีการจัดการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ มีการใช้แพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น Google Meet, Zoom, MST การใช้สื่อ Social Media 2) รูปแบบการจัดการ

เรียนรู้ของสถานศึกษาที่ใช้ในสถานการณ์โควิด - 19 ในช่วงหลังเปิดภาคเรียน คือ การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน (On-site) โดยผสมกับรูปแบบอื่นๆ คือ การจัดการเรียนรู้ผ่านโทรทัศน์ (On-air) การจัดการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ (Online) การจัดการเรียนรู้โดยการเยี่ยมบ้าน (On hand) โดยลักษณะการจัดการจะแตกต่างกันตามสภาพพื้นที่และความเสี่ยงในการติดเชื้อ คือ (1) ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงจัดการเรียนรู้ในลักษณะปกติ แต่มีการรักษาระยะห่างและดำเนินการตามมาตรการป้องกันของสาธารณสุข (2) สถานศึกษาขนาดใหญ่ที่มีนักเรียนจำนวนมาก ใช้การสลับวันเรียน โดยในวันที่นักเรียนไม่ได้มาเรียนใช้การจัดการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ หรือการจัดการเรียนรู้ผ่านโทรทัศน์ (3) สถานศึกษาบางแห่งใช้การลดจำนวนนักเรียนในแต่ละห้อง ซึ่งในบางห้องก็อาจใช้การจัดการเรียนรู้ผ่านโทรทัศน์ และการจัดการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ โดยสถานศึกษาส่วนใหญ่มีการดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตร/จัดทำโครงสร้างหลักสูตรให้เหมาะสม การปรับแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดลำดับความสำคัญของเนื้อหาให้เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ การเชื่อมโยงเนื้อหาให้เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ การนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลการเรียน มีการเตรียมอาคารสถานที่ และอุปกรณ์ต่างๆ ก่อนเปิดภาคเรียน โดยเฉพาะในกรณีที่ต้องขยายเพิ่มห้องเรียน การปรับเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ การจัดลำดับความสำคัญของเนื้อหา การใช้ใบความรู้/ใบงานประกอบการเรียนรู้ การลดกิจกรรม เพื่อหลีกเลี่ยงการสัมผัสทางร่างกาย มีการปรับเนื้อหาการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ การปรับกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ การใช้ใบความรู้/ใบงานประกอบการเรียนรู้ สำหรับการจัดการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ มีการใช้แพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น Google Meet, Zoom, MST การใช้สื่อ Social Media ในการจัดการเรียนรู้

2. การศึกษาวิธีการพัฒนามาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ตามหลักสัปปริสธรรม 7 ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ตามหลักสัปปริสธรรม 7 ได้แก่ การรู้หลักการ (อัมมัญญตา) การรู้ความมุ่งหมาย (อัตถัญญตา) การรู้จักตน (อิตถัญญตา) การรู้จักประมาณ (มัตถัญญตา) การรู้จักเวลา (กาลัญญตา) การรู้จักชุมชน (ปริสัญญตา) การรู้จักบุคคล (บุคคลัญญตา) เพื่อพัฒนาโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 6 ซึ่งมีความสอดคล้องกับการวิจัยของสุรศักดิ์ ชะมารัมย์ และคณะ (2561) ที่ผลการวิจัยพบว่า การเชื่อมโยงแนวปฏิบัติเข้ากับเทคนิคการบริหารจัดการสมัยใหม่ต่างๆ นั้น ตามหลักพระพุทธศาสนา ผู้ที่ได้ชื่อว่าคนดี คนมีปัญญา คนมีคุณธรรม เรียกว่าสัตบุรุษบ้าง บัณฑิตบ้าง ถ้าคนดี คนมีปัญญา คนมีคุณธรรม หรือสัตบุรุษนี้ ทาหน้าที่ช่วยเหลือแนะนำสั่งสอน ชักนาคสัมมาทิฏฐิให้แก่ผู้อื่นหรือบุคคลผู้แสวงหาสัมมาทิฏฐิกระตือรือร้นไปหาไปปรึกษา ไปสดับฟัง ไปขอคำแนะนำสั่งสอน เข้าร่วมหมู่อยู่ใกล้ ศึกษาแบบอย่างแนวทางจากสัตบุรุษนั้น เรียกว่า สัปปริสสังเสวะ หรือ สัปปริสเสวนา แปลว่า การเสวนากับสัตบุรุษ หมายถึงการคบหากับคนดี และสัตบุรุษหรือคนดีนั้นก็เป็นผู้ได้ชื่อว่า กัลยาณมิตร ดังนั้นหลักสัปปริสธรรมจึงมีความหมายว่า ธรรมของสัตบุรุษหรือคุณสมบัติของคนดีมีอยู่ 7 ประการ ประกอบด้วย 1) อัมมัญญตา การรู้หลักการ 2) อัตถัญญตา การรู้ความมุ่งหมาย 3) อิตถัญญตา การรู้จักตน 4) มัตถัญญตา การรู้จักประมาณ 5) กาลัญญตา การรู้จักเวลา 6) ปริสัญญตา การรู้จักชุมชน 7) บุคคลัญญตา หรือบุคคลโปรปริญญตา การรู้จักบุคคล ทั้งนี้ หลักสัปปริสธรรมมีความสัมพันธ์กันกับเทคนิคการบริหารจัดการอยู่หลายประการมาก โดยครอบคลุมมิติการบริหารตน การบริหารคน และการบริหารงาน

3. การเสนอแนวทางการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ตามหลักสัปปริสธรรม 7 ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 6 สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ประกอบด้วย การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่เพื่อตอบสนองความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน โดยการสืบหาสาเหตุด้านต่างๆ (รู้หลักการ) การสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ ครูและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี (รู้ความมุ่งหมาย) การสร้างสวัสดิการและความปลอดภัยในสถานศึกษาให้มีคุณภาพเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง (รู้จักตน) การยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการอุปกรณ์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของโรงเรียน (รู้จักประมาณ) การพัฒนาคลังสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิด ทันสมัย สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว (รู้จักเวลา) การส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ที่ชุมชนมีส่วนร่วม ระหว่างผู้ปกครอง หน่วยงาน และโรงเรียน และหน่วยงานการศึกษาอื่นๆ (รู้จักชุมชน) การที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็น Super Coach ในการจัดการเรียนรู้ พัฒนาครูให้เป็นโค้ชหรือผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และสร้างนวัตกรรมในการสอนร่วมกัน (รู้จักบุคคล) ซึ่งมีความสอดคล้องกับการวิจัยของหยาดฝน เดชโอภาส (2565) ที่ผลการวิจัยพบว่า การประยุกต์ใช้หลักสี่ปฐิธธรรมของผู้บริหารส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำหลักปฏิบัติที่สำคัญ 7 ด้านมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน และการบริหารจัดการสถานศึกษาสร้างสมดุลระหว่างการมุ่งเน้นผลงานและความสุขของบุคลากร เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับการวิจัยของ และสอดคล้องกับการวิจัยของพระยุทธศิลป์ ยุทธศิลป์ (อุปศรี) (2554) ที่ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานโดยการประยุกต์ใช้หลักสี่ปฐิธธรรม 7 ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคือ อำเภอโพธารวม จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสามารถนำหลักสี่ปฐิธธรรม 7 ไปประยุกต์ใช้กับการบริหารงานส่วนตำบลได้จริงทุกด้าน และแสดงให้เห็นออกมาในรูปของผลงาน เพราะว่าผลงานจะเป็นเครื่องชี้วัดว่าหลักสี่ปฐิธธรรมนั้นนำไปประยุกต์ใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลได้จริง ย่อมเป็นผลต่อความเจริญก้าวหน้าของบุคลากรในองค์การและในชุมชนให้ได้รับความสุขอย่างถ้วนหน้า

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัย คือ แนวทางการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ตามหลักสี่ปฐิธธรรม 7 ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ดังนี้

1. การดำเนินการตามหลักสี่ปฐิธธรรม 7 ด้านการรู้หลักการ (อัมมัญญาตา) ออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน (Knowing the cause : Redesigning new learning process) ผู้บริหารเป็นกลไกสำคัญในการช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน และอำนวยความสะดวกในการสอนของครูเพื่อให้ได้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม มีการพัฒนาองค์ความรู้ด้านมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ มีกระบวนการในการสืบหาสาเหตุของภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลผู้เรียน ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการศึกษาหาความรู้ และพัฒนาองค์ความรู้ด้านวิธีการสอน นวัตกรรมและสมรรถนะด้านเทคโนโลยี ปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้

2. การดำเนินการตามหลักสี่ปฐิธธรรม 7 ด้านการรู้ความมุ่งหมาย (อัทถัญญาตา) สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต (Knowing the consequence :

Valuing positive attitudes and well-being) ผู้บริหารและครูจะต้องตระหนัก และให้ความสำคัญกับ สุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้เรียนในการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และจนส่งผลให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่พัฒนาสูงขึ้น ส่งเสริมการเรียนรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีให้แก่ผู้เรียน ส่งเสริมให้ ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ระหว่างครูกับผู้เรียน

3. การดำเนินการตามหลักสี่ปฐพีธรรม 7 ด้านการรู้จักตน (อัตตัญญา) จัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ(Knowing oneself : Regarding safety and welfare) ผู้บริหารและครู จะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีด้านระเบียบวินัยกับนักเรียน เช่น การตรงต่อเวลา การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ ของโรงเรียน การพูดจาให้เหมาะสม เป็นต้น เสริมสร้างระบบและกลไกการดูแลความปลอดภัยของสถานศึกษา ให้แก่ผู้เรียนอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองนักเรียน ครูใช้องค์ความรู้ เรื่องความปลอดภัยบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับภาวะถดถอย ทางการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาย่างเหมาะสม และมีการยกย่อง เชิดชูแก่คุณครูที่ทุ่มเทเสียสละ อุทิศตนเพื่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการทำงาน ของครู

4. การดำเนินการตามหลักสี่ปฐพีธรรม 7 ด้านการรู้จักประมาณ (มัตตัญญา) ยกระดับการ จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ (Knowing how to be temperate : Elevating learning with edtech) ผู้บริหารและครูจะต้องบริหารจัดการ และจัดหาอุปกรณ์และเครือข่าย อินเทอร์เน็ตของโรงเรียน ดำเนินการจัดสรรอินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์ในการติดตั้งอินเทอร์เน็ต ตลอดจน อุปกรณ์ในการศึกษาทางไกลอย่างพอเพียงและเหมาะสมกับโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้จะต้องสร้างความตระหนักให้กับครูและนักเรียนในการประหยัดพลังงาน คุณค่าของอินเทอร์เน็ต และอุปกรณ์อันเป็นสมบัติของส่วนรวมภายในโรงเรียน ตลอดจนการพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่ หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนและครูผู้สอน

5. การดำเนินการตามหลักสี่ปฐพีธรรม 7 ด้านการรู้จักเวลา (กาลัญญา) : พัฒนาค้นสื่อดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้แบบเปิด และเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา (Knowing how to choose and keep time : Open educational resources) ผู้บริหารและครูจะต้องพัฒนาค้นสื่อดิจิทัลกลางให้ทันสมัยและทัน เหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงต่างๆอยู่เสมอ มีการวางแผนการใช้เวลาให้เหมาะสมกับการพัฒนาสื่อดิจิทัลเพื่อ พัฒนาการเรียนรู้ บูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็น และสำคัญ ตลอดจนสามารถเข้าถึงข้อมูล สารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว เลือกลงใช้สื่อและเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน อีกทั้งยังเป็นการ เพิ่มพูนประสบการณ์ในการพัฒนาสื่อการสอน มีความสุขกับการทำงานและทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

6. การดำเนินการตามหลักสี่ปฐพีธรรม 7 ด้านการรู้จักชุมชน (ปริสัญญา) สร้างการมีส่วนร่วมใน การจัดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง (Knowing the society : Collaborating effective learning with stakeholders) ผู้บริหารและครูจะต้อง วางตัวและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน มีการวางแผนความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง หน่วยงานต่างๆ และ โรงเรียน สร้างเครือข่ายการฟื้นฟูการศึกษาโดยอาศัยความร่วมมือจากสถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงาน การศึกษาอื่นๆ เข้าใจในวัฒนธรรมประเพณีในชุมชน และส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ชุมชนมีส่วนร่วม

7. การดำเนินการตามหลักสี่ปฐพีธรรม 7 ด้านการรู้จักบุคคล (บุคคลัญญา) เสริมพลังพัฒนาครู และผู้บริหารสถานศึกษา (Knowing the different individuals : Empowering teachers and principals)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็น Super Coach ในการจัดการเรียนรู้และร่วมกันกับครูในการสร้างนวัตกรรมการสอน ครูทำการสอนให้ตรงกับวิชาเอกที่ตนเองสำเร็จการศึกษาจนมีความเชี่ยวชาญ พัฒนาครูให้เป็นโค้ชหรือผู้อำนวยการอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาเทคนิคการสอนและสมรรถนะด้านเทคโนโลยี ดิจิทัลของครูอย่างเต็มศักยภาพและเท่าเทียมกัน ดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
  - 1.1 ด้านการรู้จักบุคคล ควรเสริมพลังพัฒนาครู และผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อสรรหาบุคลากรที่เชี่ยวชาญในแต่ละด้าน มาปฏิบัติแต่ละหน้าที่ในหน่วยงานได้อย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิผลในการทำงาน
  - 1.2 ด้านการรู้หลักการ ควรออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน เพื่อการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆในการจัดการเรียนรู้ในภาวะการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ของการศึกษา
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
  - 2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐานการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะการเรียนรู้ของผู้เรียน
  - 2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อนวัตกรรมสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน
  - 2.3 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารวิชาการ เพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). **มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้**. สมุทรปราการ: บริษัท เอส. บี. เค. การพิมพ์.
- เก็จกนก เอื้อวงศ์ และคณะ. (2564). **การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด – 19**. รายงานการวิจัย. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- พระพรหมคุณาพร (ป. อ. ปยุตโต). (2546). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพมหานคร: สหธรรมมิก.
- พระยยุทธศิลป์ ยุทธสิปป (อุปครู). (2554). **การบริหารงานโดยการประยุกต์ใช้หลักสี่ปรัศธรรม 7 ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านค้อ อำเภอโพธารณะจังหวัดนครพนม**. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. (2566). **ข้อมูลอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา 2566**. ปทุมธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1.
- สุรศักดิ์ ชะมารัมย์ และคณะ. (2561). **การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงแนวปฏิบัติระหว่างหลักสี่ปรัศธรรมกับเทคนิค การบริหารจัดการสมัยใหม่**. วารสารวันม ฎองแหงพุทธศาสตรปริทรรศน์. 5(2). 67-77.
- หยาดฝน เดชโอภาส. (2565). **การประยุกต์ใช้หลักสี่ปรัศธรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อัมพร พินะสา. (2566). **สพฐ. แจงเลือกวิธีเรียนได้หลายแบบหากไม่พร้อมเรียนออนไลน์**. แหล่งที่มา <https://www.obec.go.th/archives/377135> สืบค้น 28 ม.ค. 2566.
- Krejcie, R.V. & D.W. Morgan. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities**. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3). 607-610.